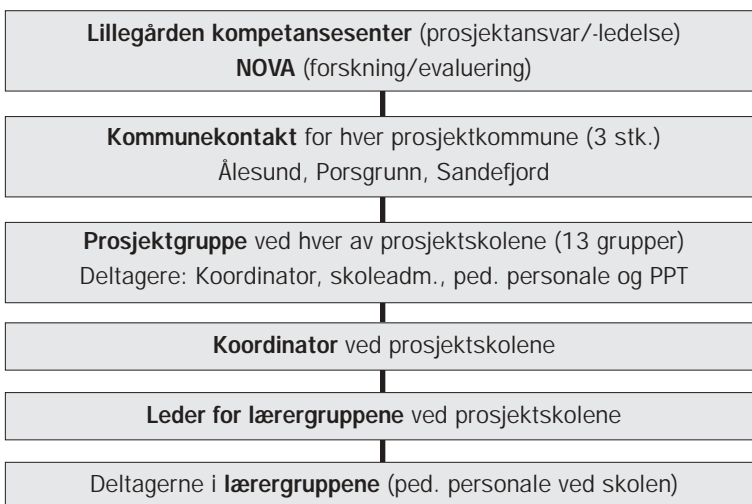

Organisering av prosjektet

De ulike teoretiske perspektivene som anvendes i prosjektet, metoder og arbeidsmåter i lærergruppene, organisering av prosjektet og sammensetning av lærergrupper med vekt på mye ansvar og involvering fra lærerne, er basert på forskning om gode skoler med hensyn til forebygging, håndtering og redusering av problematferd. I dette utviklingsprosjektet legges det vekt på at det i alle skolene anvendes de samme konkrete metoder og arbeidsmåter som er kommet fram gjennom denne forskningen. Disse metodene og arbeidsmåtene vil så langt det er mulig være standardisert. Det vil si at alle skolene og alle lærerne skal følge de samme framgangsmåtene. Hvilke utfordringer, temaer eller problemstillinger den enkelte skole eller den enkelte lærergruppe konkret kan komme til å arbeide med, vil mest sannsynlig bli forskjellig. Lokale tilpasninger er viktig, men analysemodellen (s.25) vil altså være styrende for framgangsmåten i alle lærergrupper.

Figur 1: Organisering

Modellen viser at prosjektet er organisert og tilrettelagt av Lillegården kompetansesenter og Norsk institutt for forskning om oppvekst, aldring og velferd, NOVA. Lillegården kompetansesenter har ansvaret for prosjektets fremdrift og et veiledningsansvar både med hensyn til lærergruppene, prosjektgruppene og kommunekontaktene. NOVA vil ha ansvaret for evalueringen av innovasjonen. Selv om sentrale føringer er utarbeidet av Lillegården kompetansesenter og NOVA, har prosjektet et

”bottom up”-perspektiv. Det vil si at det er det laveste nivået i organiseringen, lærergruppene, som er primær målgruppe for prosjektet. Det er i lærergruppene det viktigste arbeidet vil foregå. Organisasjonskartet kan i dette perspektivet gjerne bli lest motsatt vei, med lærergruppene øverst.

Forskning viser at jo flere lærere ved en skole som har ansvar og engasjerer seg aktivt i arbeidet med å utvikle positive læringsmiljøer, forebygge og redusere problematferd, jo større sjanse har skolen for å lykkes med utviklingsarbeidet (Ogden 1998, 2000). Dette er tatt hensyn til i prosjektorganiseringen og i sammensetningen av de ulike gruppene i prosjektet. I mange utviklingsprosjekter er det rektor ved skolen som er kontakten utad mot eksterne veiledere. Selv om forskning også viser at innovative og positive skoleledere har stor betydning for skolens miljø, (Midthassel 2002), har denne

modellen lærere som prosjektledere. Ledere i prosjektgruppene skal holde kontakten med de eksterne veilederne og med kommunekontakten.

Prosjektkommunene

Utvalget av projektkommunene er foretatt på et skjønnsmessig grunnlag. Skolene i prosjektet har søkt om deltakelse etter en kort innføring i organisasjonsmodellen, hovedprinsippene for arbeidet i lærergruppene, samt prosjektets ressurs- og tidsdisposisjoner. For prosjektet var det frivillige aspektet svært viktig.

Det var ønskelig at prosjektet ble diskutert av alle lærerne ved skolene og at det var felles enighet om påmeldingen. Arbeidet i de ulike projektkommunene blir gjennomført og organisert etter samme struktur. Arbeidet reguleres av en samarbeidsavtale mellom projektkommunen, Lillegården kompetansesenter og NOVA. For alle lærerne ved de 13 skolene i de tre projektkommunene blir det arrangert fagdager med relativt likt innhold. Lederne av lærergruppene får opplæring etter samme lest og veiledningene i lærergruppene blir gjennomført etter de samme prinsippene. Den lokale

tilpasningen ligger først og fremst i forhold til de tema, utfordringer eller problemstillinger de ulike kommuner, skoler eller lærergrupper ønsker å få belyst.

Prosjektskolene

Prosjektskolene er i utgangspunktet ordinære skoler der utvelgelsen ikke vektlegger de utfordringer man måtte ha i forhold til læringsmiljøet og problematferd. Fellesnevneren for skolene er at de ønsker å omdisponere intern ressursbruk for å utvikle læringsmiljøet og håndtering av problematferd på en strukturert og systematisk måte. Skolene forplikter seg til å ha et sterkt fokus på dette prosjektet i prosjektperioden. Arbeidet reguleres av en samarbeidsavtale og en aktivitetsplan, noe som innebærer at skolene omdisponerer et minimum av ressurser til dette arbeidet i prosjektperioden. I forskningsdelen vil projektskolene bli sammenlignet med kontrollskoler.

Kommunekontakten

Når man organiserer et slikt prosjekt i en kommune der flere skoler deltar, ser vi det nødvendig at deler av arbeidet og organiseringen legges til rette gjennom en fast kommunekontakt. Kommunekontaktene i dette prosjektet er rekruttert fra skoleadministrasjonen i kommunen. Kommunekontakten deltar i de fleste fora og skal ha god oversikt over prosjektet internt i egen kommune. I forhold til organisering av fagdager, nettverk, veiledning og referatskriving, informasjonsflyt og oppfølging av koordinatorene ved projektskolene, oppfølging av media, osv. er kommunekontakten en sentral deltaker i prosjektet.

Tidsperspektiv

Prosjektet "Læringsmiljø og problematferd" har et tidsperspektiv på tre år. Skolene som deltar i dette prosjektet setter av en betydelig ressurs for gjennomføring av dette. Ressursen til arbeidet i prosjektgruppene og lærergruppene hentes fra eksisterende samarbeidstid/planleggingsdager. Noe som også gjelder i forhold til fagsamlingene der hele personalet deltar.

Kulturen eller klimaet på en skole utvikles gjennom det levde liv over tid. Lærernes erfaringer vil ha betydning for normene knyttet til arbeidet som kan gi spiraleffekt der lærernes erfaring gir grobunn for økt aktivitet. Å arbeide med samme utviklingsarbeid over tid gir en større garanti for at man klarer å etablere systemer

som sikrer kontinuitet, slik at grunnleggende metoder og arbeidsmåter sikres etter prosjektperiodens slutt. I treårsperioden vil man ha mulighet til å drive en vekselvirkning mellom teori og praksis. Den teoretiske grunnlagstenkingen forankres i praksis, og i lærergruppene legges det til rette for refleksjon over forholdet teori og praksis. Vi mener at vekslingene mellom teoretisk grunnlagstenking og refleksjon over egen praksis er et fruktbart utgangspunkt for utvikling av "den gode skolen".

Organisering på den enkelte skole

Lærergruppene

Det pedagogiske personalet i projektskolene organiseres i lærergrupper der det er mellom 4–6 deltakere i hver gruppe. Skolene binder minimum 30 minutt pr. uke av eksisterende samarbeidstid til arbeid som foregår i lærergruppene (ca. 8 møter i halvåret). Erfaringer fra andre utviklingsprosjekter som omfatter hele skoler har vist at resultatene har vært best der det var satt av ressurser til utviklingsstøtte (Kristiansen 2002). Endringsarbeid uten interne eller eksterne støttestrukturer i form av ressurser kan medføre at endringsarbeidet ikke forankres i en felles prinsipiell begrunnelse. Timeplanlagt samarbeid øremerket prosjektet sikrer kontinuitet i arbeidet. Arbeidet i lærergruppene er beskrevet nærmere i kapittelet om prinsipper for systemarbeidet.

Leder av lærergruppa

Hver lærergruppe velger en som skal lede arbeidet i gruppa. Lederen i lærergruppene har et overordnet ansvar for å lede arbeidet og prosessene man ønsker skal foregå. Det blir gitt opplæring til lederen av lærergruppene for å bidra til at det utvikles en gruppe som ivaretar en god kommunikasjon, og evne til refleksjon. Primært bør leder av lærergruppene ikke inneha funksjoner tilsvarende teamleder på skolen.

Prosjektkoordinator ved skolen

På hver skole velges en prosjektkoordinator som er en representant fra kollegiet med en solid pedagogisk/spesialpedagogisk forankring. Koordinator skal ikke ha en administrativ funksjon på skolen. Som en del av prosjektet tilføres det friske midler (min. 2 timer i uka) slik at koordinator kan lede prosjektet på egen skole. Koordinator har hovedansvaret for å koordinere framdriften internt på hver projektskole. Oppstår det spesielle behov som koordinator

ikke kan imøtekomme på egen hand bør dette drøftes i et felles møte med resten av prosjektgruppa. Prosjektgruppa er en sentral instans som skal ha fokus på tema, utfordringer eller problemstillinger som skolen bør løfte opp og arbeide med på et overordnet nivå (eks. organisering av friminutt ved skolen).

Koordinator er skolens bindeledd mot kommunekontakten, Lillegården kompetansesenter og NOVA. Koordinator har et stort ansvar i forhold til å få til en god informasjonsflyt til lederne for lærergruppene, kommunekontakten og medlemmene i prosjektgruppa. Pedagogisk psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) er spesielt viktig å ivareta, da tjenesten fysisk ikke er lokalisert på skolen.

Følgende oppgaver er sentrale for koordinator:

- Ledet møtene i prosjektgruppa og ta ansvar for at det skrives referat
- Legge til rette for felles faglige diskusjoner blant kollegiet
- Delta i prosjektets drøftingsrom på internett
- Følge opp lederne i lærergruppene
- Sørgje for sirkulasjon av informasjonsskriv
- Være aktiv deltaker på nettverksmøter
- Være skolens ansikt utad i forhold til media

Skolens prosjektgruppe

Prosjektgruppa vil ha et overordnet ansvar internt på skolen i forhold til implementering og drift/framdrift av prosjektet. Gruppa settes sammen av fire representanter, tre fra hver skole og en fra PP-tjenesten. Ressursen til dette arbeidet hentes fra eksisterende samarbeidstid. Prosjektgruppa har ansvar for å fastlegge den interne aktivitetsplanen som beskriver aktiviteten og tidspunkt. Det anbefales at gruppa har faste møter med et forholdsvis hyppig intervall slik at gode samarbeidsrutiner utvikles og vedlikeholdes. Prosjektgruppa skal arbeide med den interne ressursforvaltningen, fange opp signal fra lærergruppene (via koordinator) som angår læringsmiljøet og problematferd på et overordnet nivå ved skolen, ta tak i dette og arbeide med det i et systemperspektiv. Det er prosjektgruppa sitt ansvar at prosjektets framdrift går som planlagt internt på skolen. Koordinator er prosjektgruppas forlengede arm og vil stå for mye av den praktiske tilretteleggingen på skolen.

Prosjektgruppene har ansvar for å prioritere og organisere arbeidet slik at lærerinvolvering er

mulig. Videre handler det om å stimulere til individuell og kollektiv innsats. Dersom utviklingsarbeidet skal ha effekt både i elev- og i voksenmiljø må arbeidet inneholde temaer, utfordringer og problemstillinger fra begge verdener. Utviklingsarbeidet er i seg selv ikke målet for dette prosjektet, men positive endringer i læringsmiljø og økt handlingskompetanse hos lærerne.

Administrasjonen på skolen

Rektors eller skoleleders initiativ og engasjement er viktig for utvikling av skolen (Anstem 2002). Rektorer befinner seg ofte i en bufferzone mellom lærernes behov for autonomi og utenomverdenens behov for at skoler endres. I noen tilfeller kan det også være slik at rektorer som ønsker endring i skolen, er noe tilbakeholdne for ikke å forstyrre lærernes arbeid for mye, noe som kan virke hemmende på utviklingsarbeidet. En tredje mulighet er at rektor trykker for mye på og opplever at lærere motarbeider endringsarbeidet (Midthassel 2002). I dette prosjektet har rektor en rolle både som signalgiver og tilrettelegger for prosjektgruppas behov, men er ikke automatisk deltaker i lærergruppene ved skolene. I utgangspunktet er rektor den pedagogiske lederen ved skolen og i kraft av sin stilling er det forventet at han følger opp prosjektet med entusiasme og interesse.

For at man skal lykkes i utviklingsarbeidet ved en skole, er tilrettelegging og organisering viktig og vanligvis er dette en oppgave for administrasjonen. I dette prosjektet har Lillegården kompetansesenter og NOVA stått for modellen for organisering og prosjektleder på den enkelte skole er ansvarlig for gjennomføringen av den. Imidlertid vil det alltid være slik at rektor ved å vise initiativ og interesse signaliserer viktigheten av det arbeidet lærerne gjør. Dette utviklingsarbeidet har hele skolen som mål, og hvis det skal lykkes på den enkelte skole må det gjenspeiles i prioriteringer, organisering og med hensyn til tid. Ulike typer forskning viser at det er god sammenheng mellom rektors engasjement og endringskulturen i den enkelte skole (Arfwedson 1985, Midthassel 2002).

Øvrige organisatoriske forhold

Nettverkssamlinger

I prosjektet er det lagt opp til noen samlinger for de ulike prosjektgruppene i kommunene. Det er ønskelig at slike samlinger også blir holdt

i tillegg til de samlingene hvor Lillegården kompetansesenter er til stede.

Nettverkssamlingene er en arena for å gi hverandre støtte, for utveksling av informasjon og erfaringer samt å reflektere over ulike utfordringer i prosjektet.

Ideen om nettverk er blant annet tuftet på at de ulike prosjektgruppene skal kunne bistå hverandre i forhold til de utfordringer hver gruppe møter på egen skole. Nettverksmøtene bør ta utgangspunkt i hver enkelt deltaker eller hver gruppes behov for bistand. Dersom man får til gode samarbeidsrelasjoner, vil disse møtene både kunne føre til større tilhørighet i prosjektet og som "faglige bakrom" hvor det gis rom for utløp for frustrasjoner, oppgitthet eller glede over positiv utvikling.

Nettverksmøtene vil også kunne fungere som en arena for utveksling av informasjon. Kommunekontakten vil kunne benytte dette for felles drøftinger om utfordringer som kan løses ved hjelp av det kommunale nivået. En slik informasjonsutveksling vil også fremme deltakernes gjensidige ansvar for hverandres utbytte av nettverkssamlingene.

Slike samlinger vil også kunne bidra til å bygge opp en felles faglig plattform. Videre vil samlingene bidra til økt bevissthet om egne valg og om muligheter på egen skole.

I nettverkssamlingene er det naturlig å både ha fokus på organisatoriske utfordringer, på relasjonelle og sosiale strukturer og på konkrete utfordringer på den enkelte skole. Det er viktig at deltakerne i nettverket vektlegger likeverd og kunnskapsutvikling.

Pedagogisk psykologisk tjeneste

Når man skal starte en endrings- og utviklingsprosess basert på systemarbeid på en skole, kan det være vesentlig å få inn eksterne bidragsytere. I dette prosjektet er det Lillegården kompetansesenter som ved sine veiledere skal ivareta en slik funksjon. Det er først og fremst lagt forskningsmessige vurderinger til grunn for en slik avgjørelse, det vil si av hensyn til den evalueringen av arbeidet som NOVA skal gjennomføre. Ved å ha eksterne veiledere fra Lillegården kompetansesenter kan man garantere en viss likhet og standardisering av den veiledningen som vil bli gitt. PP-tjenestens formelle

rolle i prosjektet er derfor begrenset til å være deltakere i prosjektgruppa ved hver skole.

Denne organiseringen av prosjektet er ikke uttrykk for en generell nedvurdering av hvilken betydning PP-tjenestens innsats kan ha for å hjelpe skoler med pedagogisk utviklingsarbeid. Det vesentlige er at prosjektet ikke *forutsetter* noen annen innsats fra PP-tjenesten enn at de deltar i prosjektgruppa ved skolen. Dersom lærergruppene på egen hånd kommer til at de i prosjektet vil forsøke å utnytte det samarbeidet de allerede har eller er i ferd med å utvikle med PP-tjenesten, står de fritt til dette. Hvis lærergruppa i denne situasjonen skal arbeide i tråd med prosjektets intensjoner, er det en forutsetning at representanten for PP-tjenesten kjenner til og følger prinsippene for arbeidet som lærergruppene skal bruke.

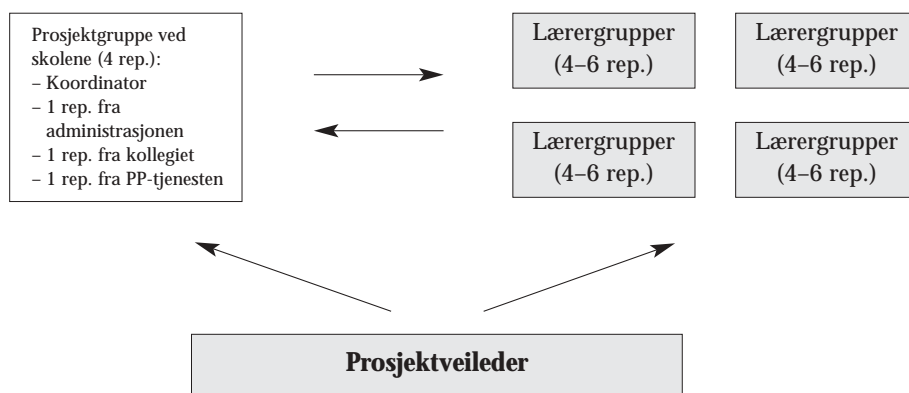
Lærergruppene kan komme i den situasjonen at det er naturlig å søke bistand fra PP-tjenesten i forbindelse med de sakene de arbeider med. Dette kan for eksempel tenkes å være hjelp til observasjon eller spesifikke problemstillinger knyttet til enkeltelever. Bistand fra PP-tjenesten vil da utgjøre en del av grunnlaget gruppa vil ha for å utvikle hensiktsmessige strategier og tiltak. Slik hjelp fra PP-tjenesten må lærergruppene søke om på ordinær måte. Det skal ikke gå noen "snarvei" til PP-tjenesten via den PP-ansatte som er deltaker i prosjektgruppa.

I mange tilfeller vil derfor deltakelse i prosjektgruppa ved skolen kunne være et utgangspunkt for PP-tjenesten til å arbeide mer på systemnivå i skolene.

Veiledning

Lillegården kompetansesenter vil gi veiledning til lærergruppene på skolene. I nettverksmøtene mellom prosjektgruppene og Lillegården kompetansesenter vil det både kunne bli gitt veiledning og informasjon samt mulighet for å kunne oppklare eventuelle uklarheter i prosjektet. Organisering av denne veiledningen er vist gjennom modellen på neste side.

Denne modellen viser at Lillegården kompetansesenter vil ha egne møter både med lærergruppene og prosjektgruppene ved skolen. Videre viser den at det kan være hensiktsmessig med møter mellom lederne for lærergruppene og prosjektgruppene ved den enkelte skole. Initiativet til disse møtepunktene vil kunne tas

Figur 2: Veiledningsmodell

både av prosjektgruppa og av lederne for lærergruppa. Disse møtene (lederne i lærergruppene og prosjektgruppa) vil gjerne fungere som et veiledningsmøte fordi man først og fremst har fokus på kommunikasjon i lærergruppene og forhold som handler om ledelse av dem.

Veiledningen Lillegården kompetansesenter gir til lærergruppene vil være både i forhold til prosessen og det temaet lærergruppene arbeider med. Veiledning på prosessen vil ta utgangspunkt i de tema/sakene som gruppa jobber med. Med prosessveiledning forstår vi å bistå deltakerne i lærergruppene til å bli seg bevisst de kommunikasjonsmessige forhold i lærergruppene som fremmer og/eller hemmer vekst og utvikling. Prosessveiledning kan også handle om hvordan man anvender metoden for systemarbeid slik den framstår i prosjektet. I noen sammenhenger kan veiledningen også foregå med utgangspunkt i konkrete pedagogiske problemstillinger knyttet til de sakene gruppa er opptatt av.

Veiledningen vil i noen tilfeller bestå av spørsmål om hvilken måte gruppene har arbeidet seg fram mot veiledningsgrunnlaget på. Man kan også tenke seg at enkelte grupper trenger veiledning i forhold til å veksle på forståelsen av problemet via de ulike teoretiske perspektivene.

Veiledningen vil rette seg mot alle faser og deler i analysemodellen. Man kan derfor tenke seg at gruppene vil ha behov for veiledning i forhold til å formulere tema, utfordring eller problemstilling. Noen ganger vil det være behov for å reflektere rundt metoden for innsamling av informasjon eller å analysere innsamlet materiale.

Man kan også tenke seg veiledning i forhold til å utvikle strategier og tiltak i tråd med det teoretiske grunnlaget for prosjektet. Gruppene vil noen ganger ha behov for veiledning i sammenheng med evaluering av gjennomføring av tiltak og bistand til å revidere hele arbeidet.

Det kan være nyttig sammen med eksterne veiledere å metakommunisere om de ulike prosessene i gruppene for å se hva som egentlig foregår. Det krever at man anstrenger seg for å se seg selv fra "utsiden". Er det slik at man tar vare på de gode ideene eller mister man dem under en diskusjon? På hvilken måte fremmes iderikdom og pedagogisk fantasi? Blir eventuelle misforståelser fanget opp og ryddet av veien?

Frekvensen på veiledningen vil ligge på to til tre økter i halvåret. Et veiledningsgrunnlag skal sendes til senteret en uke før veiledningen finner sted.

Bruk av IKT

IKT er en sentral del av hverdagen i skolen. Nye former for læring legger til grunn at kunnskap ikke er noe statisk, men noe som alltid vil være i endring. Tilgang til nye medier som internett, intranett og videokonferanser gir nye muligheter. I elektroniske nettverk kan en uavhengig av tid og sted innhente og formidle kunnskaper, etablere kontakter for å drøfte, videreutvikle og utveksle kunnskaper og erfaringer samt gi og motta veiledning mellom instanser og enkeltpersoner.

I dette prosjektet vil en sentral del av kommunikasjonen være via e-post og drøftingsrom/konferanse mellom kommunekontaktene,

koordinatorene ved prosjektskolene, Lillegården kompetansesenter og NOVA. Et elektronisk nettverk blir aldri til av seg selv. Først og fremst kreves det tilhørighet og forpliktelse av deltakerne. Følelsen av tilhørighet kan en få ved å bli en del av noe, noe som igjen har sammenheng med forpliktelse. Man ønsker at deltakerne får konkrete forpliktelser i nettet, får en rolle som de kjenner slik at de blir deltakere, ikke bare tilskuere. I dette prosjektet legges det opp til at mye informasjon fra Lillegården kompetansesenter og NOVA til prosjektskolene ved koordinator går via nettet. Dersom koordinatorene vet at de får informasjonen hovedsakelig via nettet, vil de bli avhengige av å gå inn og sjekke jevnlig, ellers kan de gå glipp av sentral informasjon. Dette betyr at alle koordinatorene må være konsekvente i forhold til metoden. Det betyr også at koordinatorene må være tilstede og synlige på nettet, både som konsumenter (som leser), men i særdeleshet også som aktører (som skriver).

Tidsskriftsirkulasjonen

Man anbefaler at alle som deltar i prosjektet prioriterer tid til litteraturlæsning innen det aktuelle fagområdet. Ved å kombinere arbeidet i lærergruppene med teori vil man få et langt bedre grunnlag for å utvikle forståelse av muligheter og begrensninger i arbeidet. Prosjektskolene som deltar tilbys en tidsskriftartikkel-tjeneste fra Lillegården kompetansesenter. Vi har valgt ut noen sentrale tidsskrift der vi har kopiert innholdsfortegnelsen som sendes skolene ved prosjektkoordinator 4 ganger i året. Prosjektkoordinator sørger for en sirkulering blant lærergruppene. På bakgrunn av tidsskrift-artikkelens tittel (den eneste opplysningen som indikerer innholdet) kan artikler bestilles til skolen. Vi sender ett eksemplar av hver ønsket artikkel. Tidsskriftene som er valgt ut er blad som inneholder interessant stoff om sosiale og emosjonelle vansker, læringsmiljø og skolevirksomhet generelt. Det er med andre ord ingen sirkulering av selve tidsskriftene, men en oversikt over de enkelte numrenes innhold. Tilbudet er gratis for prosjektskolene i prosjektperioden.

Evaluering

Prosjekt "Læringsmiljø og problematferd" skal evalueres. NOVA som forskningsinstitusjon vil være ansvarlig for evalueringen. Gjennom forskningsbasert evaluering kan det utvikles kunnskap om å utvikle gode læringsmiljøer som

bidrar til en redusering av problematferd i skolen. Evalueringsdesignet vil være pre-prost-design med kontrollgruppe i et flerinformant perspektiv. Det innebærer at det velges ut det samme antall kontrollskoler som tiltaksskoler. Kontrollskolene er tilfeldig valgt. I disse skolene vil det bli foretatt en kartleggingsundersøkelse på 5. og 8. klassetrinn før oppstart av prosjekt (O1). Videre vil det bli gjennomført en kartlegging ved prosjektslutt (O2). Elever, lærere og foreldre er informanter i kartleggingen. Designet kan illustreres på følgende måte:

Tiltaksskolene O1 - X - O2

Kontrollskolene O1 - - O2

Dette er et utfordrende evalueringsdesign og det kan innebære at det blir små forskjeller mellom tiltaksskolene og kontrollskolene. Det er mange variabler som innvirker på utvikling og endring av læringsmiljøer som ikke lett vil la seg fange i et pre-post design med kontrollgruppe og flerinformant perspektiv. Det skal derfor også samles inn en del prosessvariabler i utviklingsprosjektet for å sikre data som enten kan forklare variasjoner mellom kontroll og tiltaksgruppe, eller som i seg selv kan brukes som en viktig del av evalueringen. Videre vil det også ved kontrollskolene bli kartlagt hvilke pedagogiske strategier som anvendes i forhold til problematferd og utvikling av læringsmiljøer.

Det skal velges klasser på 5. og 8. klassetrinn, og den første kartleggingsundersøkelsen gjennomføres høsten 2002. I oktober 2004 gjennomføres en ny kartleggingsundersøkelse.

Resultatvariablene i undersøkelsen er sosial kompetanse, skolen og lærerne, undervisning, klassemiljø, problematferd, skolefaglig fungering og skole – hjemsamarbeid.

Lillegården kompetansesenter

Lillegården kompetansesenter er en del av statlig spesialpedagogiske støttesystem og har et nasjonalt ansvar for spredning av kunnskap og utvikling av kompetanse i forhold til problematferd i skolen. Kompetansesenteret er i besittelse av forskningsbasert kunnskap innen de aktuelle faglige områdene, og det eksisterer betydelig erfaring fra utviklings- og endringsarbeid i skoler. En sentral del av arbeidet er utvikling av modeller for gjennomføring av lokalt utviklingsarbeid rettet mot forebygging og håndtering av

problematferd. Senteret arbeider også med utvikling av ny kunnskap gjennom FoU-arbeid og etablering av faglige nettverk i lokalmiljøene for å bidra til å sikre utvikling av lokal kompetanse.

Lillegården kompetansesenter ønsker generelt å bidra til at atferdsvansker i skolen forstås i et systemperspektiv. Dette arbeidet gjøres blant annet gjennom å bistå skoler og kommuner med å benytte systematisk observasjon og kartlegging som grunnlag for analyse og etablering av nye tiltak. Det er et mål for senteret å bidra til at det utvikles en mer analytisk tradisjon i pedagogiske institusjoner slik at det blir rom for individuell tilrettelegging også for barn og unge som viser alvorlig problematferd.

Lillegården kompetansesenter arbeider også med aktiv fagformidling via bibliotek og hjemmeside og med bruk av faglitteratur/forskning som en del av lokal kompetanseutvikling. I forhold til prosjektet "Læringsmiljø og problematferd" har Lillegården kompetansesenter det overordnede ansvar for utarbeiding av samarbeidsavtaler og plan for gjennomføring av prosjektet. Senteret har også ansvaret for det faglige innholdet i prosjektet og for implementering av modeller, metoder og arbeidsmåter i prosjektskolene.

Prosjektet vil bli presentert interaktivt via internett på Lillegården kompetansesenters hjemmesider. På denne websiden vil man finne en versjon av denne veilederen: www.statped.no/lillegarden/. I den interaktive versjonen vil man også få en oversikt over kontaktpersoner i prosjektet, både fra Lillegården kompetansesenter, NOVA, kommunene og prosjektskolene. Videre vil også annen relevant informasjon om prosjektet presenteres på disse websidene.

NOVA

NOVA er knyttet til prosjektet både fordi instituttet skal evaluere utviklingsarbeidet og for å sikre at ny forskningsbasert kunnskap anvendes i utviklingsprosjektet. NOVA har som formål å drive forskning og utviklingsarbeid som kan bidra til økt kunnskap om sosiale forhold og endringsprosesser. Instituttet fokuserer på problemstillinger om livsløp og utvikling, levekår og livskvalitet, samt velferdssamfunnets tiltak og tjenester. NOVA har gjennomført flere store forskningsprosjekt innenfor området problematferd i skolen.

Formidling av erfaringer

Begrunnelsen for prosjektet er at det skal utvikles forskningsbasert kunnskap om prinsipper for utvikling og endring av læringsmiljøer. Denne kunnskapen skal systematiseres og formidles slik at den senere kan benyttes i både grunnskolen og videregående opplæring i Norge. I utviklingsprosjektet vil det bli lagt stor vekt på formidling av erfaringer og kunnskap både underveis og i avslutningsfasen. Det vil skje gjennom kurs og forelesninger for PP-tjenesten, skoler og kommuner i Norge. Dette ligger innenfor de oppgaver Lillegården kompetansesenter har, og vil dermed til dels gå inn som en del av senterets virksomhet. Det vil videre bli lagt vekt på skriftlig formidling gjennom artikler i fagtidsskrifter. Ulike massemedier vil også bli kontaktet for en mer offentlig formidling av resultater i prosjektet. Også NOVA legger stor vekt på formidling av forskningsresultater både gjennom skriftlige rapporter, bøker og forelesninger.